

Оригинални научни рад
Original research article

<https://doi.org/10.18485/folk.2025.10.1.8>
398.8(=163.3):303.442.23"1949"
398.8(=163.3):81'34'354'366'373:[801.81-028.274:39]:001.32(497.11)

О језику записа македонских песама из Дигиталне базе Фолклорне збирке Етнографског института САНУ

Елка Јачева-Улчар

У чланку се из језичке перспективе анализирају народне песме заступљене у Дигиталној бази Фолклорне збирке Етнографског института САНУ (ФЗЕИ).¹ Све ове песме уједињује то што их нису записивали познаваоци ни македонског језика ни македонског правописа и азбуке, при чему треба узети у обзир да су песме у збирци забележене 1949. године, односно четири године после кодификације македонског језика (1945). Теренски записи су исписани српском ћирилицом, с честим правописним грешкама и с јасним показатељима који откривају слушаача-сакупљача који није говорник македонског језика и којем је матерњи језик српски. Одступања од стандардног македонског језика присутна у песмама из ФЗЕИ због веће прегледности систематизована су у неколико група, и то: 1. Правописна и фонетско-фонолошка одступања од македонског језика, 2. Морфосинтаксичка одступања, 3. Лексичка одступања и 4. Остало, тј. оно што се не може убројати ни у једну од претходних група.

Кључне речи: усмено преношење песама, језик, македонски, српски, Дигитална база Фолклорне збирке ЕИ САНУ.

Када ми се прошле године (2023) млада колегиница Нина Аксић обратила с молбом да проверим транскрипцију педесетак песама које је требало припремити за унос у Дигиталну базу Фолклорне збирке Етнографског института САНУ (у наставку ФЗЕИ),² нисам могла ни да претпоставим с каквим интересантним језичким материјалом или, боље речено, с каквим изазовима ћу се суочити као лингвиста македониста. У поруци колегинице Аксић у мојем е-сандучету, поред

¹ О самој збирци видети у: Трубарац Матић 2022.

² Ове песме су обрађене у оквиру пројекта „Израда Дигиталне базе Фолклорне збирке Етнографског института САНУ“, који финансира Министарство културе Републике Србије за 2023. годину.

скенираних и рашчитаних песама у виду документа у Ворду, добила сам и следећу „препоруку“:

(...) Потребно нам је да се разјасне недоумице, уколико их има, и да се среди, излекторише и напише македонском ћирилицом како треба. Као помоћ, шаљем Вам у прилогу и фотографије на којима су песме у оригиналу, јер се може десити да онај ко је прекуцавао, тј. тумачио рукопис, није лепо разумео и видео шта пише. Још један проблем јесте тај што су сакупљачи, у то време крајем четрдесетих и почетком педесетих година XX века били свугде на теренима, брзо писали и питање је и шта су чули и како су разумели. Ми не бисмо желели да се преправља на стандардни језик свакако, него да остане како јесте, у дијалектима, на пример, али само да проверите има ли смисла то што пише.

Држећи се стриктно ове препоруке, започела сам свој рад. Оно што је уочљиво одмах након читања прве песме јесте то да песме из Македоније нису записивали познаваоци ни македонског језика ни македонског правописа и азбуке. Треба узети у обзир да су песме у збирци забележене 1949. године, односно четири године после кодификације македонског језика (1945), када правописна норма вероватно није у потпуности усвојена и заживела ни међу самим Македонцима. Теренски записи су исписани српском ћирилицом, с честим правописним грешкама и јасним показатељима који откривају слушаача-сакупљача који није говорник македонског језика и којем је матерњи језик српски. Ова моја констатација заснива се на, условно названим, грешкама, заправо српским елементима који се провлаче кроз читаву транскрипцију песама. Нека одступања, рецимо фонетског типа, могу бити лако објашњена на овај начин, јер слушаач-сакупљач некад нема способност дистинкције гласова које чује на македонском језику, па записује у складу са њему познатим фонетским системом. Ипак, некада се ради о одступањима које не могу бити објашњена утицајем слушаача-сакупљача на текст, већ одступањем говора казивача од стандардног македонског језика. Нечитки брзопис теренских записа указује на то да током записивања није могло бити смишљених интервенција на текстовима, већ да је постојао напор да се на лицу места, током самог извођења, песме запишу онако како их је извођач изводио, тј. како их је сакупљач чуо. Будуће, детаљније анализе ових текстова, које би узеле у обзир проблеме риме, ритма, унутартекстуалне (не)доследности, те лингвистичко поређење песама добијених од истог казивача у записима једног или више сакупљача, свакако би могле да пруже прецизније одговоре на ова питања.

Овде ћу указати на типове одступања од стандардног македонског језика присутних у песмама из ФЗЕИ, које ћу због веће прегледности систематизовати у неколико група, и то: 1. Правописна и фонетско-фонолошка одступања од македонског језика, 2. Морфосинтаксичка одступања, 3. Лексичка одступања и 4. Остало, тј. оно што се не може убројати ни у једну од претходних група.

1. Правописна и фонетско-фонолошка одступања од македонског језика

У оквиру овог поглавља разматрамо оне графеме које се у песмама обилато користе, и поред тога што њихова употреба у македонском језику најчешће не одговара оној у српском, под чијим утицајем сматрамо да су се нашле у записима.

а) Ј. У македонском језику глас *ј* испред самогласника предњег реда *е* не чује се нити се бележи, осим у неким речима страног порекла (уп. језуит, јереј, јеромонах и др.). Ипак, у записима песама срећемо га у низу примера, и то:

- Код личних заменица у множини, које у македонском гласе *ние, вие, тие*, као и код присвојних заменица средњег рода у једнини (*мое, твое*) и у множини (*мои, твои*), спрам *моје, твоје; моји, твоји* у песмама из збирке. Уп.: *Македонци и Албанци / Није смели омладинци*;
- У глаголским формама, као нпр. у форми за 3. л. једнине помоћног глагола *сум* (стсл. *быти*), која на македонском гласи *е*, насупрот српској форми *је*. Уп.: *Мајка ми да ме жалеје...* (песма бр. 2344), или *У висини не се догледујеш, / У ширини не се изодујеш...* (песма бр. 2347); односно *Не је од бога* или *Не је од бога*. (2365) уместо „не е од Бога“ или *Ој, ње је³ и дошло њејно прво либе* (песма бр. 2348) уместо „не ѝ дошло нејно прво либе“;
- У стиховима песме бр. 2351 примећује се бележење једног неприродног *ј* испред узвика турског порекла *аман*, што својевремено у једној својој студији коментарише Оливера Јашар-Настева: „Освен овие случаи кога турскиот глас (мисли се на *ј*, тур. *у*, прим. Е. Ј. У.) се среќава и обратна појава што се состои во додавање ново, неетимолошко *ј*, што се јавува најчесто во почетокот на турските заемки. Оваа појава е особено

³ У записима *Не је и ... ње је...* препознајемо личну интервенцију записивача, вероватно под утицајем српске форме за негацију *није*, која у македонском језику гласи *не е*, и редовно се пише раздвојено.

карактеристична за поетскиот јазик (...)“ (Јашар-Настева 2001: 193). Уп.: *Михајло, синко, Михајло,/ Учи си, карај невестата, јаман, јаман,/ Да не се бело променула, јаман, јаман,/ Секи де[н] ново, најново, јаман, јаман,/ А во недела најубаво, јаман, јаман.*

б) **Ќ, Ѓ.** Записивачи песама уместо македонских графема *ќ* и *ѓ* у тексту најчешће користе српске графеме *ћ* и *ђ*, иако се српски гласови *ћ* и *ђ* фонетски одликују већом фрикативношћу у односу на македонске *ќ* и *ѓ*.⁴ Уп.: (...) *Љуба ће ми бидеш!/ Жнале се, наджнале/ Три дана и три ноћа. (...)* (песма бр. 567); *Трећи ме в усте целуна* (2349), односно *Ајде земај пари, пари небројани ђаволко* (песма бр. 2382); *Сакаш Анђа, сакаш Анђелина!* (песма бр. 2346).

У овом контексту треба означити да на одређеним местима, тамо где очекујемо употребу слова *ќ*, као, на пример, у партикули *ке* за образовање будућег времена у македонском језику или у лексеми *керка*, записивач бира да употреби слово *к* (иако етимолошки треба *ќ*) највероватније зато што се *к* испред самогласника предњег реда *е* при артикулацији умекшава и ближе је по изговору македонском *ќ* него српском *ћ*. Уп.: у песми бр. 2343 је записано: (...) *Море, ке ги фанам/ Твојата браќа/ Два близнака/ Те ке ми се молаш на колено (...)* (песма бр. 2343); *Керката да си ја потражи* (песма бр. 2376).

У овим песмама среће се и један пример написан српском графемом *ђ* уместо *ћ* (в.: *Позив ми дошло, јас војник ќе одам*, песма бр. 2348) и, по мом мишљењу, он није индикативан, већ преставља један обичан *lapsus calami*.

в) **Љ.** Записивачи песама уместо графеме *љ*⁵ употребљавају графему *љ* под утицајем српског језика, као што је у подвученим примерима: *Ти на ниве одиш, русе косе чешљаш, мори Калино* (песма бр. 2373); *Ој невесто Стојанице,/ Што ти лице пожолтело / [Што/Како]⁶ платно небелено,/ И устето подгорено/ Како љуште орехово?/ Ој, Стојане, мој Стојане,/ (...)* *Од твојите либен, неправдини/ Дека радиш, Стојан, туѓа земља...* (песма бр. 2350). У последњем примеру *земља*, *љ* је заправо тзв. епентетско *л*, које се јавља као резултат старог јотовања у прасловенском уз билабијалне сугласнике **b*, **p*, **t* и уз лабиодентал

⁴ Македонско *ќ* и *ѓ* у свом изговору стоје најближе изговору ових двају гласова у српском говору у околини Пирота у југоисточној Србији.

⁵ У македонском језику *л* се јавља како резултат процеса отврђавања палаталних консонаната којим су били захваћени сви јужнословенски језици, при чему у македонском овај процес „има појдено понапред одошто во другите јужнословенски јазици, во кои тој се одвивал“ (Конески 1986: 64).

⁶ У свесци је избрисана та реч, па се не види шта пише. На папирићу је искуцано „Што“, па прецртано и у загради изнад речи стављено „Како“, вероватно са значењем „као“.

*в. За разлику од српског, у старословенским текстовима примећено је губљење епентетског л (Конески 1986: 66), које у „поновите текстови“ по традиција се бележи (...), но во живиот говор тоа било загубено“ (Конески 1986: 66), као што је и до данас на широј језичкој територији, где је б, п, м, в + ј, уп. *земја, копје* итд., осим у нашим северним говорима (Конески 1986: 67).

г) Њ. У македонском језику глас њ или меко њ настао је као резултат старог (прасловенског) јотовања, али и као резултат новог јотовања у групи -њј- губљењем полугласника. Независно од тога како је настала ова фонема, и глас њ, исто као и љ, био је подложен процесу отврдњавања на читавој македонској језичкој територији, осим у македонским северним говорима. У овим песмама се врло често уместо тврдог н бележи њ, управо као што је у српском језику. Уп.: *Облога да прајет/ Момче и девојче/ За голема њива...* (песма бр. 2349); *Ој, ње је и дошло њејно прво либе* (песма бр. 2348); *Тај што ми даде прстенче/ Низ њега да се провира* (песма бр. 2370); *Нов живот се денес раѓа,/ Старо зњило пропаѓа* (песма бр. 2360); *Ако сам ги јазе нашо/ Да се сторам како њих* (песма бр. 2392).

2. Морфосинтаксичка одступања од македонског језика

Морфосинтаксичка одступања од македонског језика која су се десила под утицајем српског језика најчешћа су у следећим случајевима: а) Код множинских форми именица женског рода које се у македонском образују наставком -и, а не наставком -е, као што је у српском језику. Уп. *Двама се љубеја/ Време три године, мамо...* (песма бр. 2368); *Девет године, мале лежам...* (песма бр. 2396); *Ти на њиве одиш, русе косе чешљаш, мори Калино...* (песма бр. 2373);

б) Код употребе форме за прво лице јединине глагола *бити* (стсл. *быти*), уместо македонског *сум* у песмама се среће српски еквивалент *сам*, што углавном није последица утицаја српског језика, већ дијалекатске основе. Уп.: *Оти сам паднал, загинал...* (песма бр. 2344); *Тука сам мајко зашто сам* (песма бр. 2376); *Синоћ сам био у ладна механа/ Там сам пило вино и ракија/ Пило, пило и сам се напило// У пијанство лоше сам направил/ Утепал сам едно турско дете* (песма бр. 2377);

в) Код глагола у првом лицу множине презента бележи се српски наставак -мо, уместо македонског -ме. Уп.: *На бојиште да отивамо,/ Со Хитлер да се боримо,/ Слобода да добијемо* (песма бр. 1685). Будући да ја казивач ове песме Горанац, није искључен утицај дијалекта;

⁷ Мисли се на средњовековне текстове македонске црквенословенске редакције (прим. Е. Ј. У).

г) Под утицајем српског језика у песама се често примећује коришћење падежних наставака које македонски језик не познаје. Уп.: *На врху Пирин-планине/ Партизанске равнине* (песма бр. 1685)⁸; *У висинџ не се догледујеш,/ Уширинџ не се изодујеш,/ (...) На калдрџ мајстор Димитрија* (песма бр. 2347); *Подуна ветар од мора/ Скрши грана маслинка/ Удари моме по лицу* (песма бр. 2370). У овом контексту је занимљиво да се падежни наставци примећују и на местима где их ни у српском не очекујемо. За разлику од свих досадашњих интервенција, које су биле направљене од стране записивача српског порекла, у наредном случају сматрамо да је реч о македонској интервенцији. Наиме, у песми бр. 2360, за коју сматрамо да је настала на самој радној акцији (дакле, не припада македонском фолклорном фонду), поред употребе великог броја лексичких србизама, у стиху (*На работа није ајме*)/ *Аутопута градиме* примећујемо један неприродни додатак у виду падежног наставка -а, коме овде није место, будући да је *ауто-пут* именица којом се означава нешто неживо, те која, за разлику од именица за жива бића м. р., не добија при деклинирању акузативни наставак -а у једнини;⁹ д) Кратке заменичке форме личних заменица *тој* 'он' и *таа* 'она' у овој збирци врло често се срећу са њиховим српским формама уместо са македонским. Тако се уместо македонске кратке заменичке форме *ѝ* за изражавање дативног односа и припадности користи српска форма *јој*. Уп.: *Заспала Јана у гора зелена,/ Од лице јој гора засијала* (песма бр. 2348); *Неје излегла русанка/ Туки је излегла мајка јој* (песма бр. 2388). Надаље, уместо кратке заменичке форме *ја* за женски род у служби директног објекта користи се српски енклитички облик *је*. Уп.: *Па је буди: „Стани, рано..."* (песма бр. 2348), исто како што и се код директног објекта у м. р. уместо македонске кратке заменичке форме *го* бележи српска енклитика *га*. Уп.: *До порта да га испратам./ До порта да га испратам,/ На порта да га целувам* (песма бр. 2353).

3. Лексичка одступања од македонског језика

За разлику од поменутих одступања од стандардног македонског језика, лексичка одступања је теже објаснити (нехотичном) интервенцијом слушаача-сакупљача насталом услед недовољног познавања македонског језика. Као што је већ поменуто, тешко читљив

⁸ Пошто је казивач ове песме Горанац, не искључује се могућност утицаја дијалекатске базе.

⁹ Ово је, највероватније, урађено да би се доследно конструисао стих од осам слогова. То се релативно често дешава у народној поезији. Гласови се додају или уклањају у складу с потребама стиха.

брзопис оригиналних теренских записа сведочи о напору да се песме запишу на лицу места током самог извођења, што искључује накнадну интервенцију на тексту у циљу србизације лексике. У случајевима које ћемо навести допуштамо могућност да су и сами казивачи током извођења песама повремено користили српске речи приближавајући тиме текстове сакупљачима. Овај закључак заснивамо на лексемама као што су: *будућнос(т)*, *устај*, *засијала* и др., које не налазимо у односним македонским дијалектима (в. примере под а). Сем српске лексике, јавља се бугарска (в. примере под б), и то у песмама казивача који су пореклом из пограничних зона уз Бугарску. Овде наводим неке од примера из обе категорије:

а) У македонским песмама ФЗЕИ среће се велики број србизама, који се с морфолошког аспекта могу поделити на:

- **именице:** *будућнос(т)* уместо мак. *иднина*; *омладина* уместо мак. *младина*; *омладинци* уместо мак. *младици*; *аутопут* уместо мак. *автопат*; *сан* уместо мак. *сон* и др.;
- **глаголи и глаголске форме:** *тражи* уместо мак. *бара*; *радиш* уместо мак. *работиш*; *засијала* уместо мак. *засјаила*; *устајте* уместо мак. *станувајте*; *узмите* уместо мак. *земете* итд.;
- **прилози:** *лоше* уместо мак. *лошо*; *тамо* уместо мак. *таму*; *далеко* уместо мак. *далеку*;
- **везници:** *докад* уместо мак. *додека*¹⁰;
- **предлози:** *у* уместо мак. *во*;

б) У три песме (бр. 2680, 2385 и 2386) из исте збирке, које је испевао информатор који потиче из тадашњег Царевог Села (данашње Делчево)¹¹, градића на најисточнијој тачки Македоније, на самој граници са Бугарском, примећује се употреба извесног броја бугарских лексема, као што су: *че* (за македонско *зашто*), *когато* (за македонско *кога*), *којто* (за македонско *којшто*), *на далеч* (за македонско *надалеку*).

4. Остала одступања од македонског језика

У оквиру осталих уочених одступања најчешћа су она настала због непознавања македонског језика. Зато су поједини стихови из песама погрешно записани, па стога и погрешно рашчитани током прве редакције настале средином XX века (када су теренски записи

¹⁰ Одговарајући превод македонског *додека* у српском је *докле*. Моја претпоставка јесте да је записивач направио *lapsus menti*, па је македонско *додека* записао као *докад* и тако ненамерно образовао паронимијски дублет.

¹¹ Говор Делчева припада малешевско-пиринским говорима (Марковић 2001: 111–113).

прекуцавани машински). Речено ћемо илустровати кроз неколико примера: *А ја ске се дигам на големо!* уместо *А јас ќе се дигам наголемо!* (песма бр. 2343); *Мојте болест од кара севда* уместо *Мојта болест од карасевда* (песма бр. 2365); *Кога јазе сакам мајко/ Тој мене сака* уместо *Кого јазе сакам мајко/ Тој ме не сака* (песма бр. 2365); *Извор од бргу течеше* уместо *Изворот бргу течеше* (песма бр. 2381); *Малеле мила мајчице* уместо *Мале ле мила мајчице* (песма бр. 2383) и др.

За крај

Од свих песама заступљених у овде разматраној збирци, нашу пажњу је највише привукла песма под бр. 1685, чији стихови реферишу на једну македонску комитску песму, која почиње: *Темен се облак зададе на врв на Пирин планина...*¹² Песма бр. 1685 добро илуструје специфичну особину македонских песама испеваних током НОБ-а да се првенствено ослањају на живу традицију македонске народне песме, поготово ону која тематизује борбу хајдука, комита, али и Илиндански устанак:

Имено, македонскиот народ во НОБ влезе без развиена уметничка литература и затоа народните песни за НОБ најтесно се поврзувале со живата народна поетска традиција и таа им стана најважен извор. Илјадници ајдутски и револуционерни песни, особено од Илинденското востание ги инспирираа творците за народните песни за НОБ. Борбата против фашистичките окупатори и ослободувањето на татковината речиси не се разликуваше од борбениот, револуционерен дух на овие песни, а НОБ во народот се сфаќала донекаде како продолжување на поранешната борба на македонските ајдути, комити и револуционери. (Пенушлиски 1999: 294)

У случају песме бр. 1685, комитска песма је преобликувана и стављена у југословенски народноослободилачки контекст, при чему је непријател из комитске песме (Турци) замењен непријателем из НОБ-а, тј. немачким фашистичким окупатором, на челу с Хитлером. Док се у комитској песни народ позива на бој за Македонију, у овој варијанти циљ је ослобођење Југославије. У наставку прилажемо обе песме (прва је из збирке, а друга је македонска комитска песма). Сматрамо да

¹² У македонском фолклору постоји још една народна комитска песма која је у вези са овом. Ради се о народној песни „Темен се облак зададе на врв Пелистер планина...“, која се, у изведби Александра Тарабунова, може чути на следећем линку: <https://www.youtube.com/watch?v=R3KDtrsEilg> (15. 3. 2024).

акцијашка песма представља компилацију стихова раније постојећих варијанти македонске комитске песме. Тако кроз пример само једне песме можемо да сагледамо инвентивност и вишеслојност у процесу обликовања варијанти фолклорног текста. Оно што смо уочили код ове песме могли смо, више или мање, приметити и код других песама заступљених у овој збирци, код којих се неретко чува само основна нит песме, док различите варијанте једне исте песме, које се по избору посебних лексема за слање исте поруке разликују од једног до другог места македонског фолклорног простора, сведоче, као што смо рекли, о слободном духу певача у процесу стваралаштва.

Верзија песме из збирке:¹³

Темен се облак зададе
На врху Пирин-планине,
На врху Пирин-планине
Партизанске равнине.
На облак горе летеше,
Црвено знаме носеше,
На знамето пишуваше:
„Устајте, браћо, не спите,
У сан се разбудувајте!
Узмите пушке, патроне,
И тија бојни ножеви,
На бојиште да отивамо,
Со Хитлер да се боримо,
Слобода да добијемо,
Слобода да добијемо,
Слободна Југославија!“

Комитска македонска песма:¹⁴

Темен се облак зададе
на врв на Пирин планина,
на ајдучката рамнина
на Буковичко кладенче.

Не ми е било облаче,
тук' ми е била четата
на Гоце Делчев војвода.
Пред чета орле леташе

¹³ У ФЗЕИ су за сада унете још две варијанте ове песме. Сем ове, ту су и песме под бројевима 27 и 78.

¹⁴ Песма је преузета са сајта www.pesna.org, који уређује Зоран Сталевски (в. у библиографији под Сталевски). На овом сајту је могуће чути аудио-запис исте песме у извођењу Саше Гигова Гише.

алово знаме вееше,
 на знамето пишуваше:
 „Смрт или слобода
 за мајка Македонија!“
 Стан’вајте брака, не спијте
 со душман да се биеме
 слобода да добиеме
 за мајка Македонија.

Библиографија

- Јашар-Настева, О. (2001). *Турските лексички елементи во македонскиот јазик*. Скопје: Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“.
- Конески, Б. (1986). *Историја на македонскиот јазик*. Скопје: Култура.
- Марковиќ, М. (ур.). (2007). *Дијалектологија на македонскиот јазик*. Скопје: Филолошки факултет „Блаже Конески“.
- Пенушлиски, К. (1999). *Македонски фолклор. Историски преглед*. Скопје: Матица македонска.
- Сталевски, З. (ур.). (2012). „Темен се облак зададе“. *Pesna.org*. <https://pesna.org/song/823> (12. 4. 2024).
- Тарабунов, А. (2015). „Темен се облак зададе на врв Пелистер планина...“. <https://www.youtube.com/watch?v=R3KDtrsEilg> (15. 3. 2024).
- Трубарац Матић, Ђ. (2022). Дигитална база Фолклорне збирке Етнографског института САНУ (Фолклорна збирка Етнографског института САНУ) – изазови, искуства и први резултати рада на њеној изради. *Фолклористика*, 7/2, 107–117.
- ФЗЕИ – Дигитална база фолклорне збирке Етнографског института САНУ. 2022– . Приредила Ђорђина Трубарац Матић. Београд: Етнографски институт САНУ. <https://www.pesme.ei.sanu.ac.rs> (1. 4. 2024).

The Annotations Language of the Macedonian Songs from the Institute of Ethnography SASA Folklore Digital Database

Elka Jačeva-Ulčar

Summary

The article provides a linguistic analysis of the folk songs included in the Folklore Collection Digital Database of the Institute of Ethnography SASA (FCIE Digital Database). All the songs share the obvious fact that people who recorded them knew neither the Macedonian language nor Macedonian orthography and alphabet, and it has to be kept in mind that the songs in the collection were recorded in 1949, four years after the official codification of the Macedonian language (1945). Fieldwork records were written in Serbian alphabet, with frequent orthographic errors and with clear indications revealing that the listener/recorder was not a Macedonian speaker and his/her mother tongue was Serbian. Deviations from the standard Macedonian language present in the songs from the FCIE have been categorized in several groups for the sake of better visibility: 1. Orthographic and phonetic-phonological deviations from the Macedonian standard; 2. Morpho-syntactic deviations; 3. Lexical deviations; and 4. Miscellaneous, i.e., deviations which could not be categorized in any of the previous groups.

Keywords: oral poetry transmission, Macedonian language, Serbian language, Digital Database of the SASA IE Folklore Collection.

Елка Јачева-Улчар / Elka Jačeva-Ulčar

Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје /

Institute for Macedonian Language “Krstе Misirkov”, Skopje

E-mail: elka.jaceva.ulcar@gmail.com; elka_jacevaulcar@imj.ukim.edu.mk

<https://orcid.org/0009-0008-1756-268X>

Примљено/Received: 18. 12. 2024.

Прихваћено/Accepted: 2. 3. 2025.